Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Vetus Testamentum - Cod. St. Peter perg. 88 - 91

Vetus Testamentum - St. Peter perg. 91

[S.l.], [14. Jh.]

Lam

urn:nbn:de:bsz:31-28488

Visual Library

Aleph

Quomodo se
det sola ci
uitas ple
na poplo:
Facta est q̄
si uidua do
mina gentiū: princeps puin
ciar facta est sub tributo. Beth.
Plorans plorauit in nocte: et
lacrime eius in maxillis eius.
Non est qui consoletur eam: ex
omnibꝫ caris eius. Omnes
amici eius spreuerunt eam:
et facti sunt ei inimici. Gimel.
Migrauit iuda ꝓpter afflictio
nem et multitudinē seruitutis:
habitauit inṫ gentes: nec in
uenit requiem. Omēs persecu
tores eius: apprehenderunt eā
inṫ angustias. Deleth. Vie si
on lugent: eo q̄d nō sint qui
ueniant ad sollempnitatem.
Omnes porte eius destructe:
sacerdotes eius gementes. Vir
gines eius squalide: et ipsa op
pressa amaritudine. He. Fac
ti sunt hostes eius in capite:
inimici illius locupletati sūt:
quia dn̄s locutus est sup eam.
Propṫ multitudinē iniquitatū
eius paruuli eius ducti sunt
in captiuitatē: a facie tribulan
tis. Vau. Et egressus est a filia
sion omnis decor eius: facti sūt
principes eius uelut arietes n̄
inuenientes pascua; et abierūt
absq; fortitudine ante faciem
subsequentis. Zai. Et recorda
ta est ierlm̄ dierꝫ afflictionis
sue. et p̄uaricationis omniū
desiderabiliū suorꝫ. que habue
rat a diebꝫ antiquis; cū cadēt
ppl̄s eius in manu hostili. et
nō eēt auxiliator. Viderūt eam
hostes: et deriserunt sabbata e
ius. Eth. Peccatū peccauit ie
rusalem: ꝓpterea instabilis fac
ta est. Omnes qui glorifica
bant eam spreuerunt illam:
q̄m uiderunt ignominiā eius.
Ipsa aūt gemens: et conuersa re
trorsum. Thet. Sordes eius in
pedibꝫ eius: nec recordata est
finis sui. Deposita est uehemēt.
nō habens consolatorem. Vide do
mine afflictionē meam: q̄m e
rectus est inimicus. Ioth. Ma
nū suam misit ad omnia deside
rabilia eius: quia uidit gen
tes ingressas sanctuariū suum;
de quibꝫ p̄ceperas ne intrarent
in eccām tuam. Caph. Omēs
popl̄s eius gemens: et q̄rens

hostis

panem. Dederunt p̄cioſa que
q̄ pro cibo: ad refocillandam
animā. Vide dn̄e et conſidera:
q̄m facta ſum uilis. Lamech.
O uos omnes qui tranſitis
p uiam: attendite et uidete ſi
eſt dolor ſicut dolor meus: q̄m
uindemiauit me ut locutus ē
dn̄s in die ire furoris ſui.
Mem. De excelſo miſit ignē ī
oſſibꝫ meis: ⁊ erudiuit me.
Expandit rete pedibꝫ meis:
ↄuertit me retrorſū. Poſuit
me deſolatam: tota die mero
re ↄfectam. Nun. Vigilauit
iugum iniquitatū mearꝫ in
manu eius: ↄuolute ſunt et
impoſite collo meo. Infirma
ta eſt uirtus mea: dedit me dn̄s
in manu de qua nō potero ſur
gere. Samech. Abſtulit om̄s
magnificos meos dn̄s de me
dio mei: uocauit aduerſum
me tempus. ut contereret elec
tos meos. Torcular calcauit
dn̄s: uirgini filie iuda. Ain.
Idcirco ego plorans. ⁊ oculus
meus deducens aquā: quia
longe factus eſt a me cōſola
tor. ↄuertens aīam meā. Facti
ſunt filij mei p̄diti: q̄m inua
luit inimicus. Phe. Expandit

ſion manus ſuas: nō eſt qui
ↄſoletur eam. Mandauit dn̄s
aduerſum iacob. in circuitu eiꝰ
hoſtes eius. Facta eſt ierlm̄ q̄ſi
polluta menſtruis inter eos.
Sade. Iuſtus eſt dn̄s: quia os
eius ad iracundiā puocaui.
Audite obſecro uniuerſi popu
li: et uidete dolorem meū. Vir
gines mee et iuuenes mei:
abierunt in captiuitatem.
Coph. Vocaui amicos meos:
et ipſi deceperunt me. Sacer
dotes mei et ſenes mei ī urbe
ↄſumpti ſunt: quia q̄ſierunt
cibum ſibi; ut refocillarent
aīam ſuam. Res. Vide dn̄e
q̄m tribulor: uent̄ mēs ↄtur
batus eſt. Subūerſum eſt cor
meū in memetipſa: q̄m ama
ritudine plena ſum. Foris in
terficit gladius: ⁊ domi mors
ſimilis eſt. Sin. Audierunt
quia ingemiſco ego: et nō ē
qui ↄſoletur me. Omnes ini
mici mei audierunt malum
meū: letati ſunt q̄m tu feciſti.
Adduxiſti diem ↄſolationis:
et fient ſimiles mei. Thau.
Ingrediatur omne malū eorꝫ
coram te: et uindemia eos ſi
cut uindemiaſti me propter

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

omſ iniquitates meas. Mul
ti enĩ gemitus mei: ⁊ cor meũ
merens. II

Aleph. Quomodo obtexit
caligine in furore ſuo dn̄s
filiam ſion: Proiecit de celo in t̃
ram inclytam iſrl': et non eſt
recordatus ſcabelli pedũ ſuoꝝ
in die furoris ſui. Beth. Preci
pitauit dn̄s: nec pepcit. Om
nia ſpecioſa iacob deſtruxit in
furore ſuo: municiones uirgi
nis iuda deiecit in t̃ram: pollu
it regnum et principes eius.
Gimel. Confregit in ira furo
ris ſui omne cornu iſrl': auer
tit retrorſum dexterã ſuam a
facie inimici: et ſuccendit in ia
cob quaſi ignem flãme deuo
rantis in gyro. Deleth. Teten
dit arcum ſuũ quaſi inimic⁹:
firmauit dexterã ſuam quaſi
hoſtis: et occidit omñe qđ pul
chrũ erat uiſu. in tabernaculo
filie ſion: effudit quaſi ignẽ i
dignationẽ ſuam. He. Factus
eſt dn̄s velut inimicus: pre
cipitauit iſrl'. Precipitauit omi
a menia eius: diſſipauit mu
niciones eius: ⁊ repleuit in fi
lia iuda humiliatũ ⁊ humili
atam. Vau. Et diſſipauit q̃ſi

ortum tentoriũ ſuũ: demolit⁹
eſt tabernaculũ ſuũ. Obliuioni
tradidit dn̄s in ſion feſtiuitatẽ
et ſabbatum: et opprobrio in
indignatione furoris ſui regẽ
⁊ ſacerdotem. Zai. Reppulit dn̄s
altare ſuũ: maledixit ſãctifica
tioni ſue. Tradidit in manu
inimici muros turriũ eius:
uocem dederunt in domo dñi ſi
cut in die ſollempni. Eth. Cogi
tauit dn̄s diſſipare murum
filie ſion: tetendit funiculũ ſu
um; et nõ auertit manũ ſuã
a perditione: luxitq; antemu
rale. et murus pariť diſſipa
tus eſt. Theth. Defixe ſunt in t̃
ra porte eius: perdidit et cõtri
uit uectes eius; regem eius
et principes eius. In gentibꝫ
nõ eſt lex: et pphete eius nõ i
uenerunt uiſionem a dño.
Ioth. Sederunt in t̃ra: contic
uerunt ſenes. Filie ſion conſper
ſerunt cinere capita ſua: uir
gines ierlm accincte ſunt ci
liciis; abiecerunt capita ſua
in t̃ra uirgines iuda. Caph.
Defecerunt pre lacrimis oculi
mei: conturbata ſunt uiſcera
mea. Effuſum eſt in t̃ra iecur
meum. ſup contritione filie po

puli mei : cū deficeret paruul⁹
et lactens in plateis oppidi.
Lameth. Matribꝫ ſuis dixerūt.
ubi eſt triticum et uinū : cū de
ficerent quaſi uulnerati in pla
teis ciuitatis ; cū exalarent a
nimas ſuas in ſinu matrum
ſuarum. Mem. Cui comparabo
te. uel cui aſſimilabo te filia
ierlm : Cui exequabo te et cō
ſolabor te uirgo filia ſion :
Magna eſt enim uelut mare contri
tio tua. Quis medebitur tui :
Nun. Prophete tui uiderūt
tibi falſa et ſtulta : nec apie
bant iniquitatē tuam. ut te
ad penitentiā prouocarent. Vi
derunt autē tibi aſſūptiones
falſas. et electiones. Sameth.
Plauſerunt ſup te manibꝫ
omēs tranſeuntes per uiam : ſibi
lauerunt et mouerūt caput
ſuū ſup filiam ierlm. hecci
ne eſt urbs dicentes perfecti
decoris : gaudiū uniuerſe ter
re. Ain. Aperuerunt ſup te
os ſuum omēs inimici tui :
ſibilauerunt et fremuerūt
dentibꝫ ſuis ⁊ dixerūt. Deuo
rabimus eam. En iſta eſt di
es quā expectabam⁹ : inueni
mus uidimus. Phe. Fecit

dñs que cogitauit : cōpleuit
ſermonē ſuum quē preceperat
a diebꝫ antiquis. Deſtruxit ⁊
nō pepcit : et letificauit ſup te
inimicū ; et exaltauit cornu
hoſtium tuorum. Sade. Clama
uit cor eorum ad dñm ſup mu
ros filie ſion. Deduc quaſi
torrentem lacrimas per diem
et noctem : nō des requiem ti
bi ; neqꝫ taceat pupilla oculi
tui. Coph. Conſurge lauda
in nocte. in principio uigili
arum : effunde ſicut aquam cor
tuū ante conſpectū dñi. Leua
ad eum manus tuas pro a
nimabꝫ paruulorum tuorum : q
defecerunt in fame. in capite
omniū compitorum. Res. Vide
dñe et conſidera : quē uinde
miaueris ita. Ergo ne come
dent mulieres fructū ſuū ;
paruulos ad menſuram pal
me : Si occidetur in ſctūario
dñi. ſacerdos ⁊ propheta : Sin.
Iacuerunt in terra foris pu
er et ſenes : uirgines mee et
iuuenes mei ceciderunt in
gladio. Interfeciſti in die furo
ris tui : percuſſiſti nec miſer
tus es. Thau. Vocaſti quaſi
ad diem ſollempnē qui terre

rent me de circuitu: et non fu
it in die furoris dn̄i qui effuge
ret et relinq̄retur. Quos edu
caui et enutriui: inimic⁹ m̄s
ꝯſumpſit eos. III

Aleph. Ego uir uidens
paupertatem meam: in
uirga indignationis eius. A
leph. Me minauit ⁊ adduxit i̅
tenebras et n̄o in lucem. Aleph.
Tantū in me uertit ⁊ conu̇tit
manū ſuam tota die. Beth. Ve
tuſtam fecit pellem meā ⁊ car
nem meam: ꝯtriuit oſſa mea.
Beth. Edificauit in gyro meo:
⁊ circūdedit me felle ⁊ labore.
Beth. In tenebris collocauit me:
quaſi mortuos ſempit̄nos. Gi
mel. Circūedificauit adu̇ſum
me ut n̄o egrediar: aggraua
uit compedem meā. Sed et cū
clamauero ⁊ rogauero: exclu
ſit oꝛ̄onem meam. Concluſit
uias meas lapidibꝫ quadris:
ſemitas meas ſubu̇tit. Deleth.
Urſus inſidians factus eſt mi
chi: leo in abſconditis. Semi
tas meas ſubu̇tit ⁊ ꝯfregit
me: poſuit me deſolatam. Te
tendit arcum ſuum: ⁊ poſuit
me quaſi ſignū ad ſagittam.
He. Miſit in renibꝫ meis: fili

as pharetre ſue. Factus ſum
in deriſum omni pop̄lo meo:
canticū eoꝝ tota die. Repleuit
me amaritudinibꝫ: inebria
uit abſinthio. Vau. Et fregit
ad numerū dentes meos: ci
bauit me cinere. Et repulſa
eſt anima mea: oblitus ſum
bonoꝝ. Et dixi. Periit finis
meus: et ſpes mea a dn̄o. Zai.
Recordare paupertatis ⁊ tranſ
greſſionis mee: abſinthii et
fellis. Memoria memor ero:
et tabeſcet in me anima mea.
Hoc recolens in corde meo: in
deo ſperabo. Eth. Miſericordie
dn̄i quia n̄o ſumus conſūp
ti: quia n̄o defecerunt miſe
rationes eius. Noue dilucu
lo: multa eſt fides tua. Pars
mea dn̄s. dixit anima mea:
ꝓpterea expectabo eū. Theth.
Bonus eſt dn̄s ſperantibꝫ in e
um: anime querenti illum.
Bonū eſt p̄ſtolari cū ſilentio:
ſalutare dn̄i. Bonū eſt uiro
cū portauit iugum ab adoleſ
centia ſua. Ioth. Sedebit ſoli
tarius et tacebit: quia leua
bit ſe ſup ſe. Ponet in puluē
os ſuum: ſi forte ſit ſpes. Da
bit percutienti ſe maxillā: ſatu

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

rabitur opprobriis. Caph. Quia
nō repellet in ſempiternū dn̄s:
quia ſi abiecit et miſerebitur:
ſcd'm multitudinē miſeratio
nū ſuarū. Non enī humiliauit
ex toto corde ſuo: et abiecit fili
os hominū. Lamech. Ut cōte
reret ſub pedibꝫ ſuis om̄s uīc
tos terre. Ut declinaret iudici
um uiri. in conſpectu uultus
altiſſimi. Ut p̄uerteret hoīem
in iudicio ſuo: dn̄s ignorabit.
Mem. Quis eſt iſte qui dixit ut
fieret: dn̄o nō iubente: Ex o
re altiſſimi nō egredientur nec
bona nec mala: Quid mur
murauit homo uiuens: uir
pro peccatis ſuis: Nun. Scru
temur uias nr̄as: et quera
mus et reuertamur ad dn̄m.
Leuemus corda nr̄a cū mani
bꝫ ad dn̄m in celos. Nos iniq̄
egimus et ad iracundiam p
uocauimus: idcirco tu inexo
rabilis es. Samech. Operuiſ
ti in furore et percuſſiſti nos:
occidiſti nec pepercisti. Opposu
iſti nubem tibi: ne tranſeat
oratio. Eradicationē et abiec
tionē poſuiſti me: in medio
populorū. Phe. Aperuerunt
ſup nos os ſuū om̄s inimi

ci. Formido et laqueus facta ē
nobis: uaticinatio et contritio.
Diuiſiones aquarū deduxit
oculus meus: in contritione fili
e populi mei. Ain. Oculus me
us afflictus eſt nec tacuit eo
q'd nō eēt requies: donec re
ſpiceret et uideret dn̄s de celis.
Oculus meus depredatus eſt a
nimā meam: in cunctis filia
bꝫ urbis mee. Sade. Venatio
ne ceperunt me quaſi auem.
inimici mei gratis. Lapſa eſt
in lacum uita mea: et poſue
runt lapidem ſup me. Inunda
uerunt aque ſup caput meū:
dixi perii. Coph. Inuocaui no
men tuum dn̄e. de lacu nouiſ
ſimo. Vocem meam audiſti:
ne auertas aurem tuā a ſin
gultu meo: et clamoribꝫ. Ap
propinquaſti in die quando
inuocaui te: dixiſti ne time
as. Res. Iudicaſti dn̄e cauſā
anime mee: redemptor uite
mee. Vidiſti dn̄e iniquitatē
eorū aduerſum me: iudica iudi
cium meū. Vidiſti dn̄e omnē
furorem: uniuerſas cogitatiō
nes eorū aduerſum me. Sin.
Audiſti opprobriū eorū dn̄e:
om̄s cogitationes eorū aduer

ſuum me. Labia inſurgentiū
michi: et meditationes eorū
adūſum me tota die. Seſſionē
eoꝝ et ſurrectionē eoꝝ uide. E
go ſum pſalmus eoꝝ. Thau.
Reddes eis uicem dn̄e: iuxta o
pera manuū ſuarꝝ. Dabis eis
ſcutū cordis: laborem tuum.
Pſequeris in furore: ⁊ conte
res eos ſub celis dn̄e. IIII
Aleph. Quomodo obſcu
ratum eſt aurū. mutat᷒
eſt color optimus. Diſp
ſi ſunt lapides ſanctuarij in
capite omniū platearꝝ. Beth.
Filij ſion incliti ⁊ amicti auro
primo; quomodo reputati ſc̄
in uaſa teſtea; opus manu
um figuli. Gimel. Sed ⁊ la
mie nudauerūt mammā:
lactauerunt catulos ſuos. fi
lia populi mei crudelis: qua
ſi ſtrucio in deſerto. Deleth.
Adheſit lingua lactantis ad
palatum eius in ſiti: paruu
li petierunt panem; ⁊ non e
rat qui frangeret eis. He. Qui
ueſcebant̄ uoluptuoſe. inte
rierunt in uijs: qui nutrie
bantur in croceis. amplexa
ti ſunt ſtercora. Vau. Et ma
ior effecta eſt iniquitas filie
populi mei. peccato ſodomoꝝ
que ſubūſa eſt in momēto: et
nō ceperunt in ea manus. Zai.
Candidiores nazarei eius ni
ue: nitidiores lacte; rubicū
diores ebore antiquo: ſaph
ro pulchriores. Eth. Denigra
ta eſt ſup carbones facies eoꝝ:
et nō ſunt cogniti in plateis.
Adheſit cutis eoꝝ oſſibꝫ: aru
it et facta eſt quaſi lignum.
Teth. Melius fuit occiſis gla
dio. quā interfectis fame: qm̄
iſti extabuerunt ꝯſumpti ab
ſterilitate terre. Ioth. Manus
mulierꝝ miſericordiū coxerūt
filios ſuos: facti ſunt cibus e
arꝝ. in ꝯtritione filie ꝑpli mei.
Caph. Compleuit dn̄s furorē
ſuum: effudit iram indigna
tionis ſue. Et ſuccendit ignē
in ſion: et deuorauit fundamē
ta eius. Lamech. Non crediderū
runt reges t̄re et uniūſi habi
tatores orbis: qm̄ ingrederet̄
hoſtis et inimicus ꝑ portam
ierl̄m. Mem. Propt̄ peccata
ꝓphetarꝝ eius: et iniquitates
ſacerdotū eius qui effuderūt
in medio eius ſanguinē iuſ
toꝝ. Nun. Errauerunt ceci ī
plateis: polluti ſunt in ſan

guine ſuo. Cumq; nō poſſent:
tenuerunt laſcinias ſuas.
Samech. Recedite polluti cla
mauerunt eis: recedite abi
te: nolite tangere. Iurgati
quippe ſunt et cōmoti. dixerūt
inī gentes: nō addet ultra ut
habitet in eis. Phe. Facies do
mini diuiſit eos: nō addet ut
reſpiciat eos. Facies ſacerdo
tum nō erubuerunt: neq; ſe
num miſerti ſunt. Ain. Cum
adhuc ſubſiſteremꝰ. defecerūt
oculi nři ad auxiliū nřm ua
num: cū reſpiceremus attenti
ad gentem que ſaluare nō po
terat. Sade. Lubricauerunt
ueſtigia nřa in itinere plate
arꝝ nřarꝝ: appropinquauit
finis nř. Completi ſunt dies
nři: quia uenit finis nř. Coph.
Velociores fuerunt pſecutores
nři aquilis celi; ſup montes
pſecuti ſunt nos: in deſerto i
ſidiati ſunt nobis. Res. Spc
oris nři xpc dñs captus eſt i
peccatis nřis cui diximus: in
umbra tua uiuemus in gen
tibꝫ. Sen. Gaude et letare fi
lia edom que habitas in tra
hus: ad te quoq; perueniet ca
lix; inebriaberis atq; nuda
beris. Thau. Completa eſt in
iquitas tua filia ſion: nō ad
det ultra ut trāſmigret te. Viſi
tabit iniquitatē tuam filia e
dom: diſcooperiet peccata tua.
Recor Incip̄ orō ierem.
dare dñe quid acciderit
nobis: intuere ⁊ reſpi
ce opprobriū nřm. Hereditas
nřa uerſa eſt ad alienos: do
mus nře ad extraneos. Pu
pilli facti ſumus abſq; patre:
ma tres nře quaſi uidu
e. Aquam nřam pecunia bibi
mus: ligna nřa ꝑcio compa
rauimus. Ceruicibꝫ minaba
mur: laſſis nō dabat᷑ requi
es. Egypto dedimus manū
et aſſyriis: ut ſaturaremur
pane. Patres nři peccauerūt
⁊ nō ſunt: et nos iniquitates
eorꝝ portauimꝰ. Serui domi
nati ſunt nři: et nō fuit qui
redimeret de manu eorꝝ. In a
nimabꝫ nřis afferebamus
panem nobis: a facie gladii
in deſerto. Pellis nřa quaſi
clybanus exuſta eſt: a facie
tempeſtatū famis. Mulieres
in ſion humiliauerꝰ: uirgi
nes in ciuitatibꝫ iuda. Prin
cipes manu ſuſpenſi ſunt: fa

cies senum non erubuerunt. Ado
lescentibus impudice abusi sunt:
et pueri in ligno corruerunt. Se
nes de portis defecerunt: iuve
nes de choro psallentium. Defecit
gaudium cordis nostri: versus est
in luctum chorus noster. Cecidit co
rona capitis nostri: ve nobis quia
peccavimus. Propterea mestum fac
tum est cor nostrum: ideo contenebra
ti sunt oculi nostri. propter montem si
on quia disperiit: vulpes am
bulaverunt in eo. Tu autem domine
in eternum permanebis: et solium
tuum in generatione et generatio
nem. Quare in perpetuum obli
visceris nostri: derelinques nos
in longitudine dierum. Converte
nos domine ad te et convertemur:
innova dies nostros sicut a prin
cipio. Sed proiciens repulisti
nos: iratus es contra nos ve
hementer. Explicit ieremias propheta.

Incipit prologus sancti
Ezechiel ieronimi presbiteri
propheta cum in ezechielem
ioachim rege iu prophetam.
da captivus duc
tus est in babilonem: ibique his
qui cum eo captivi ducti fue
rant prophetavit penitentibus
quod ad ieremie vaticinium se ul
tro adversariis tradidissent: cum
viderent adhuc urbem ierusalem
stare. quam ille casuram esse predixe
rat. Tricesimo autem etatis sue
anno. et captivitatis quinto.
exorsus est ad concaptivos loqui.
et eodem tempore. licet posterior
hic in iudea chaldea. ieremias
in iudea prophetaverunt. Sermo
eius nec satis disertus. nec ad
modum rusticus est: sed ex utroque
medie temperatus. Sacerdos
et ipse sicut ieremias: principia
voluminis et finem magnis
habens obscuritatibus involuta.
Sed et vulgata eius editio.
non multum distat ab hebraico.
Unde satis miror quid cause
extiterit: ut si eosdem in uni
versis libris habemus interpretes;
in aliis eadem. in aliis diversa
transtulerint. Legite igitur et hunc
iuxta translationem nostram: quia
per cola scriptus et commata.
manifestiorem sensum legenti
bus tribuit. Si autem amici mei
subsannaverint et hunc: dicite
illis. quod nemo eos compellat.
ut scripta mea legant. Sed
vereor ne illud eis eveniat.
quod grece significantius dicitur:
ut vocentur fagolidori. id est

100